

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2206/2019
21.07.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Горан Петронијевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство правде, коју заступа Државни правобранилац, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7314/18 од 20.12.2018. године, у седници већа од 21.07.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7314/18 од 20.12.2018. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 1425/18 од 08.05.2018. године ставом првим изреке тужена је обавезана да тужиоцу накнади нематеријалну штету за претрпљене душевне болове због повреде угледа, части, слободе и права личности у износу од 224.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате и да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 85.200,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете преко износа досуђеног ставом првим изреке.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 7314/18 од 20.12.2018. године, ставом првим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да му тужена накнади нематеријалну штету у износу од 224.000,00 динара са законском затезном каматом од 08.05.2018.године. Тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 42.000,00 динара. Ставом другим изреке тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Против другостепене пресуде, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу чл. 408. и 403. став 2. тачка 2. важећег Закона о парничном поступку - ЗПП и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Апелационог суда у Крагујевцу од 06.06.2014. године тужилац је ослобођен оптужбе да је извршио кривично дело преваре из члана 208. став 3. у вези става 1. КЗ. Током вођења кривичног поступка, тужилац је приликом саслушања дана 13.03.2008. године упозорен на дужност одазивања позивима суда и да је о промени адресе дужан да обавести суд, уз предочене последице супротног поступања. Тужилац није приступио на главни претрес 29.05.2009. године иако је био уредно позван, а изостанак је оправдао телеграмом у коме се позвао на лоше здравствено стање. На претрес од 28.01.2020. године тужилац није приступио јер се налазио у болници. Суд је наредио довођење тужиоца за претрес од 18.03.2010. године, са адресе у ... на коју је раније позиван, али покушај довођења је био неуспешан јер је утврђено да тужилац није на овој адреси и да има пријављено пребивалиште у селу На наредном претресу бранилац тужиоца је обавестио суд да се тужилац због здравственог стања одселио са адресе у ... и да ће се налазити у ..., о чему ће бити достављена адреса. На наредни претрес заказан за 17.06.2010. године тужилац није приступио, а изостанак је оправдао телеграмом због болести, и назначио адресу у Будући да ни на следећи претрес тужилац није приступио, суд је дао наредбу за позивање преко адресе радног места у ..., али ни ово ни следеће позивање на овај начин није било могуће јер је суд обавештен да је тужилац на боловању. Након тога, достава позива за главни претрес је покушана преко адресе у ..., али је према обавештењу поште на тој адреси тужилац био непознат. Решењем од 30.03.2011. године првостепени суд је тужиоцу одредио притвор на основу члана 142. став 2. тачка 1. ЗКП, због постојања околности које указују да се тужилац крије у циљу избегавања кривичне одговорности, чиме омета даље вођење кривичног поступка. По овом решењу тужилац је лишен слободе и у притвору је провео 28 дана, а притвор му је укинут решењем суда од 08.06.2011. године.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаној другостепеној пресуди примењено материјално право када је првостепена пресуда преиначена и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед повреде угледа, части, слободе и права личности.

Према одредби члана 584. став 1. тачка 1. Законика о кривичном поступку, неосновано лишеним слободе сматра се лице које је било лишено слободе, а није дошло до покретања поступка, или је правноснажним решењем поступак обустављен или је оптужба одбијена, или је поступак правноснажно окончан одбијајућом или ослобађајућом пресудом. Ставом другим истог члана прописано је да накнада штете не припада лицу које је својим недозвољеним поступцима проузроковало лишење слободе.

По оцени Врховног касационог суда, из утврђеног чињеничног стања произилази да је тужилац својим радњама проузроковао лишење слободе, односно одређивање притвора, како то правилно закључује другостепени суд. Наиме, тужилац је током кривичног поступка изостајао са претеса на које је био уредно позван, а

изостанак правдао телеграмима позивајући се на лоше здравствено стање, на адресу у ... коју је пријавио приликом саслушања није било могуће извршити позивање јер се са ове адресе одселио без обавештавања суда, није становао ни на адреси на којој је имао пријављено пребивалиште у селу ..., а такође је био непознат на адреси у ... коју је доставио суду. Тужилац је у свом исказу приликом саслушања потврдио да се из ... преселио у ..., о чему такође није обавестио суд, којом приликом је и ухапшен када је отишао у полицијску станицу ради пријаве промене адресе. Тужилац је о обавези пријаве промене адресе био упозорен од стране суда, као и о последицама кршења ове обавезе, у складу са чланом 134. став 4. тада важећег ЗКП. Из наведеног произилази да је тужилац својим недопуштеним понашањем проузроковао лишење слободе, па му не припада накнада нематеријалне штете у смислу члана 200. Закона о облигационим односима.

С обзиром на наведено, ревизијом се неосновано указује на погрешну примену материјалног права и наводи да тужиоцу припада накнада нематеријалне штете самим тим што је ослобођен од кривичне одговорности правноснажном пресудом.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић